FARMARI

Biotalous sai messuilla suuren huomion

Päättäjät olivat innoissaan biotaloudesta. Yrittäjien mielestä sen eteen pitää tehdä vielä paljon töitä.

JOENSUU (MT)
Maatalousnäyttelyssä vierailleet päättäjät ovat selkeästi innostuneet biotaloudesta. Paneelikeskusteluissa vilisivät sanat ”aallon harjalla”, ”noste” ja ”onnistumiset”.

Maatalous- ja ympäristöministeri **Kimmo Tiilikainen** (kesk.) valoi uskoa Suomen tulevaisuuteen.

”Meistä tulee biotalouden, kiertotalouden ja puhtaiden ratkaisujen huippumaa. Osaamista on, se pitää valjastaa vientituotteeksi.”

Samoilla linjoilla oli Luonnonvarakeskus Luken metsävarat ja luonnonvarasuunnittelu -osaston johtaja **Taneli Kolström**.

”Etenkin metsäosaaminen on Suomessa vahvaa, ja ulkomaille viedään metsänarviointiin ja -osaamiseen liittyviä palveluja. Sitä tulisi lisätä”, hän toteaa.

Biotaloudesta uusia työpaikkoja

Hallitus on asettanut tavoitteekseen luoda 100 000 uutta työpaikkaa. Osa näistä paikoista on juuri biotaloudessa.

Luken kehitysjohtaja **Ilkka Laurila** muistutti, että tutkimuksella ja tutkimustulosten käytöllä on suuri vastuu tavoitteen saavuttamisessa.

”Tarvitaan tutkimuksen, koulutuksen ja yritysten välistä yhteistyötä.”

Joensuun maakunnassa tämä toteutuu jo hyvin.

”6 000 ihmistä maakunnassa saa leipänsä biotalouteen liittyvillä aloilla. Kaupunki haluaa lisätä tätä määrää vielä tuhannella”, toteaa Joensuun kaupunginjohtaja **Kari Karjalainen**.

Bioenergiayrittäjät varovaisen innostuneita

Näytteilleasettajien puolella oltiin hieman hillitympiä.

Hake- ja pellettilämpökattiloita myyvät Latvaenergia Oy:n **Pekka Kemppainen** ja Bio-Expert Oy:n **Petri Heikkilä** harmittelivat markkinoiden huonoa tilannetta ja investointipelkoa.

”Suomen bioenergiatilanne on todella huono. Ihmiset eivät uskalla investoida”, Heikkilä kertoo.

Aurinkosähkövoimaloita tuottavan Green Energyn ja Mirotex Oy.n **Mikko Pääkkönen** ja **Olli Räisänen** totesivat myös, että Suomessa ei uskota siihen, että poliittiset päätökset pitävät.

Biokaasukonttivoimaloita valmistavan Bio GTS:n **Joona Luomalan** oli innostunut alan näkymistä.

”Tuntuu, että nyt on hyvä veto alalla. Vielä on vähän odottava tunnelma, mutta kyllä tämä vielä lähtee.”

Tavoitteet vielä kovan työn takana

Vaikka hallitus haluaa Suomesta bioenergian edelläkävijämaan, ollaan täällä alan yrittäjien mielestä pahasti muuta Eurooppaa jäljessä.

Energiantuotannon muodosta riippumatta kaikkien yrittäjien mielestä Suomessa pitää tehdä todella paljon töitä, että päästään edes Saksan bioenergian käytön tasolle.

Yrittäjät kaipaisivat markkinoille hyviä rahoitusratkaisuja. Raaka-aineiden verotusta ei ainakaan saisi kiristää.

”Pellettien arvonlisävero on Saksassa seitsemän prosenttia. Suomessa se pitäisi saada samalle tasolle, jotta yksityiset asiakkaat uskaltaisivat investoida”, toteaa Heikkilä.

Tuotekehittelyyn ja teknologiaan olisi panostettava.

”Pitää olla rohkeutta kokeilla uutta. Tuetaan toiminnan rakentamista, ei sen ylläpitoa”, kertoo Luomala.

LAURA NIKINMAA

Metsäala iloitsee hyvästä tulevaisuudesta

Maatalousnäyttelyn Metsälavalla oli suorastaan railakas tunnelma. Sekä MTK:n metsälinjan johtaja **Juha Hakkarainen** että Stora Enson **Seppo Turunen** ja **Sirpa Välimaa** kertoivat metsäalan hyvistä näkymistä

Vielä kuusi vuotta sitten metsäsektorilla elettiin synkkiä aikoja: paperikoneita suljettiin, markkinat vetivät huonosti puuta.

Nyt soivat aivan eri sävelet: suuria biotehdasinvestointeja on tehty ja lisää on suunnitteilla.

”Raakapuumarkkinat ovat viimeiset kolme vuotta olleet historiallisen tasaiset. Markkinat vetävät hyvin. Metsäsektori ui muun talouden laskusuhdannetta vastaan”, Hakkarainen kertoo hymyillen.

Markkinoiden tasaisuudesta on osaksi kiitettävä metsäalan toimijoiden tuotekehittelyä ja sen luomia uusia mahdollisuuksia. Stora Ensolla puukuitupohjaisia tuotteita on kehitelty pitkään.

> Markkinat vetävät hyvin.
>
> **JUHA HAKKARAINEN**

”Kiinan vaateteollisuudessa viskoosin valmistamiseen käytetystä liukosellusta seitsemän prosenttia tulee suomalaisista koivuista. Puukuitua löytyy elintarvikkeista, kosmetiikasta, tekstiileistä, kodintarvikkeista ja pakkaustuotteista”, selittää Välimaa.

Mahdollisuudet puun käyttöön ovat rajattomat. Uudet mahdollisuudet tuovat myös uusia työpaikkoja.

”Pohjois-Karjalassa havupuiden käyttöä lisätään miljoonalla kuutiometrillä. Samalla luodaan parisataa uutta työpaikkaa puunhankintaan”, totesi Turunen.

Ala luottaa hallitukseen

Hallitusohjelma saa metsäsektorilta vihreää valoa.

”Kaikki tämänhetkiset pullonkaulat ja niihin liittyvät lääkkeet on mainittu hallitusohjelmassa. Biotalouteen ja sitä kautta metsätalouteen panostetaan selkeästi”, MTK:n Hakkarainen iloitsee.

Paljon on jo tehtykin töitä. Lähes kaikki metsäalaan liittyvät lait on uusittu. Markkinoiden tilannetta on parannettu kilpailukykyä tehostamalla.

Seuraavaksi Hakkaraisen mielestä tulisi karsia elinkeinojen kehittämistä haittaavaa byrokratiaa.

”Tietenkin on kansallisella tasolla vähennettävä turhaa byrokratiaa, mutta myös EU:n tasolla on vaikutettava. Sieltä ei saa tulla meitä haittaavaa byrokratiaa.”

Vaikuttamisen ei tule jäädä vain MTK:n harteille.

”Kaikkia sidosryhmiä tarvitaan mukaan, niin teollisuus, valtio kuin yksittäiset metsänomistajatkin.”

LAURA NIKINMAA

Moottorisahalla saa pikkutarkkaa jälkeä

Moottorisahan ääni raikaa, kun **Markku Leppänen** taituroi haapatukista pöllön. Teltan ympärille on keräytynyt paljon väkeä katsomaan vaikuttavaa näytöstä.

Ympärillä on pöllöjen lisäksi karhuja, koiria ja muita lintuja. On vaikea uskoa, että suurella koneella saa niin yksityiskohtaista jälkeä.

Leppäsen ensimmäisestä työstä on kulunut jo 20 vuotta.

”Taisi olla Metsälehden asettama haaste. Innostuin siitä ja jatkoin tekemistä.”

Leppänen valmistui Valimon metsäkonekoulusta metsuriksi 1984. Päätoimiseksi veistäjäksi hän ryhtyi kuusi vuotta sitten.

Kiinnostavinta työssä on jokaisen taideteos ainutlaatuisuus.

”Oksan kohdat, lahot ja pahkat on kyettävä näkemään osana valmista taideteosta. Pyrin löytämään puusta hahmoille liikettä ja huumoria”, Leppänen kertoo itsestään.

Leppänen järjestää maatalousnäyttelyn aikana veistonäyttelyitä kolmesti päivässä osastollaan.

LAURA NIKINMAA

> Oksan kohdat, lahot ja pahkat on kyettävä näkemään osana valmista taideteosta.
>
> **MARKKU LEPPÄNEN**

JARKKO SIRKIÄ

Pöllön hahmo muotoutuu Markku Leppäsen osaavissa käsissä. Moottorisahaveistonäytökset keräsivät paljon katsojia.

Metsänomistajat tyytyväisinä messuilla

Metsänomistajien osastolla käy vilinä, vaikka messut ovat alkaneet vasta tunti sitten.

Metsänhoitoyhdistysten ja MTK:n yhteisellä osastolla on ehditty jo kuulemaan mielipiteitä uudesta metsänhoitoyhdistyslaista. MTK:n metsälinjan johtajan **Juha Hakkaraisen** mielestä siirtyminen uuteen lakiin sujui hyvin.

”Homma sujui aivan odotetusti. Jo ennen uuden lain voimaantuloa kyseltiin jäsenien tuntemuksia. Silloin 70–80 prosenttia jäsenistä aikoi varmasti tai melko varmasti jatkaa jäsenenä. Lain voimaan tultua tässä tavoitteessa pysyttiin.”

Hakkaraisen mielestä jäsenien määrä kertoo siitä, että metsänomistajat ovat tyytyväisiä palveluihin.

”Jäsenmaksu saadaan moninkertaisesti takaisin eri palveluiden kautta. Totta kai toiminnan kehittämistä tulee jatkaa, mutta suunta on hyvä”, hän toteaa.

Pitkän linjan metsänomistajat tyytyväisiä

Vilho Tuonosella on pitkä tausta metsänomistajana. Pohjois-Karjalan metsänhoitoyhdistyksen jäsen hän on ollut jo 41 vuotta. Metsätilankokoa Tuononen ei halua paljastaa, mutta yli sadan hehtaarin alueesta on kysymys.

LAURA NIKINMAA

Vilho Tuononen tuli maatalousnäyttelyyn tapaamaan tuttuja.

”Mulla on siellä kuusta, mäntyä ja koivua hyvässä suhteessa. Ikärakennekin on hyvä.”

Tuononen on ollut pitkään oman metsänhoitoyhdistyksensä aktiivijäsen.

”Aika paljon on siinä tullut nähtyä”, hän naurahtaa.

Tuonosen mielestä uusi laki on hyvä, vaikkakin välillä vähän liian salliva.

”Laki antaa väljyyksiä metsänomistajalle, joskus liikaakin.”

Omassa metsänhoidossaan Tuononen ei ole muuttanut mitään. Samalla tavalla mennään kuin aikaisemmin.

Jäsenasiat tuovat uusia haasteita metsänhoitoyhdistyksille. Tarvitaan henkilökohtaisia metsänhoitopalveluja.

”On kaupunkilais- ja maalaismetsänomistajia, nuoria ja vanhoja. Tilakootkin vaikuttavat metsänhoitopalveluiden käyttöön”, kertoo Tuononen.

Metsäinen näyttelyalue on suuri. Tuononen aikoo nauttia loppupäivästä rauhassa kiertelemällä.

LAURA NIKINMAA

JAANA KANKAANPÄÄ

Soile Käkönen tarjosi pekoniparmesaanikabanossia Viinijärveltä kotoisin olevalle Aarno Kiiskiselle. Mies kävi Farmarissa viimeksi vuonna 1997.

Katoavaa kansanperinnettä elvytetään kilpailun avulla

Maa- ja kotitalousnaisten varapuheenjohtaja **Riitta Ryhänen** avasi Farmarissa syyskuun loppuun asti kestävän Miljoona litraa metsämarjoja -kisan.

”Suomen metsissä on vuosittain noin 500 miljoonaa litraa marjoja, mutta niistä poimitaan vain pieni osa”, Ryhänen kertoo.

Kilpailun ideana onkin aktivoida poimijoita ja innostaa myös nuoria metsään.

”Marjojen poimimisella on hyviä vaikutuksia niin kunnolle kuin terveydelle. Esimerkiksi mustikan on todettu vähentävän kakkostyypin diabetesta ja parantavan ikääntyvien muistia”, Ryhänen kertoo.

Kuinka kisaan pääsee mukaan?

Kisaan voi osallistua niin yksin kuin oman joukkueen kanssa. Suurimmillaan joukkueen koko voi sääntöjen mukaan olla 30 henkilöä.

Oman joukkueen jäsenet ja kerätyt marjalitrat tulee ilmoittaa kampanjan nettisivuilta löytyvällä lomakkeella.

Kisassa hyväksytään mustikka, villivadelma, ahomansikka, juolukka, puolukka, hilla, karpalo, variksenmarja, tyrni ja pihlaja.

Voittajaksi julistetaan joukkue, joka on kerännyt keskiarvoltaan eniten marjoja joukkueen jäsentä kohden. Yksilökisan puolestaan voittaa eniten marjoja kerännyt.

Kisa päättyy syyskuun 30. päivä, ja voittajat julkistetaan 30. lokakuuta.

SILJA EISTO

JAANA KANKAANPÄÄ

Puolukka on yksi kisassa hyväksyttävistä marjoista.

Lähiruokaa ja kansallisherkkua kävijöille

Farmari-näyttelyn kävijät pääsivät nälän yllättäessä valitsemaan monenlaisista herkuista. Jäähallilla ehdottomasti suosituin ruoka oli kyyttölihapullat.

”Olemme varanneet viikonloppua varten 1 750 kiloa kyyttöpullia ja kotimaista maitoon tehtyä perunamuusia lähemmäs 3 000 kiloa”, Kerubin keittiöpäällikkö **Mikko Härkönen** kertoo.

Farmari-messut vieraineen inspiroivat kerubilaiset kehittelemään näyttelyyn oman kyyttöpullareseptin. Kyseessä on myös lähiruoka, ja lihapullien kyytönliha on peräisin Savo-Karjalan alueelta.

Kasvisruokien ystäville tarjoiltiin puolestaan nokkospinaattilettuja.

Makkarakansan mekka

HK Scanin teltassa makkaran ystäviä hellittiin puolestaan maistiaisilla ja lihakoululla.

”Olemme varanneet makkaraa noin 10 000–15 000 maistajalle”, ravitsemusasiantuntija **Soile Käkönen** kertoo.

Viime vuosien aikana Käkönen on havainnut suomalaisten makkarankulutuksessa myös muutoksia.

”Suomalaisten makumieltymykset ovat muuttuneet lihaisemman makkaran suuntaan.”

SILJA EISTO